

Zijne excellentie de heer drs. B.J. Bruins,
Minister van Medische Zorg en Sport
Postbus 20011
2500 AE 's-Gravenhage

Datum	Referentie NVZ	Referentie NFU	Referentie FMS	Referentie V&VN	Referentie PF
1 oktober 2018	01102018/av.bj	NFU-10780/MH/YK	HC/sk/1809013	20180928/SK/DS	01102018HP

Onderwerp
Plan van aanpak patiëntveiligheid in ziekenhuizen

Geachte heer Bruins,

Graag bieden wij u het plan van aanpak 'Tijd voor Verbinding' aan. Het doel van het plan van aanpak is in vier jaar te komen tot een aanmerkelijke en betekenisvolle daling van de potentieel vermijdbare schade en sterfte in de ziekenhuiszorg. Het plan van aanpak is in korte tijd tot stand gekomen in een intensieve samenwerking van patiënten, professionals en bestuurders.

Proces

Op 13 april 2018 hebben wij u in een brief een voorstel gedaan voor het verder terugdringen van de zorggerelateerde schade in ziekenhuizen. In die brief hebben wij ook toegezegd om u in oktober 2018 te voorzien van een concreet plan van aanpak. Om de belangen van patiënten in dit initiatief goed te behartigen, is in juni de Patiëntenfederatie Nederland aangesloten.

In genoemde brief hebben wij uiteengezet wat de ambitie is en welke activiteiten wij hiervoor willen ondernemen. Wij stelden voor om een 'taskforce patiëntveiligheid' in te richten die de komende vier jaar activiteiten om een verbetering te realiseren, initieert en coördineert. Ook zijn drie pijlers vastgesteld waarop verbetering te realiseren is:

1. Punten op de 'i' van het VMS Veiligheidsprogramma.
2. Lokale intra- en interdisciplinaire gesprekken.
3. Ontwikkeling van safety II en veiligheidsergonomie.

Er is gekozen voor een intensieve en pragmatische aanpak om op korte termijn tot een concreet plan van aanpak te komen. Voor de uitwerking van het plan van aanpak is ervoor gekozen om verbeterplannen binnen de eerste pijler (punten op de 'i' van het VMS Veiligheidsprogramma) te richten op de onderwerpen 'antistolling' en 'kwetsbare ouderen'. Op andere in het NIVEL-rapport genoemde onderwerpen, zoals medicatieveiligheid, diagnostiek en medische technologie, lopen op dit moment al (grote landelijke) programma's.

Voor de vier onderwerpen (antistolling, kwetsbare ouderen, lokaal gesprek en safety II) zijn expertgroepen van 10 tot 15 inhoudelijke experts samengesteld. Deze expertgroepen zijn deze zomer meerdere malen een dagdeel bij elkaar gekomen. Zij hebben voor elk onderwerp de problemen geïnventariseerd en verbetermogelijkheden benoemd.

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

Federatie
Medisch
Specialisten

Patiëntenfederatie
Nederland
samen de zorg beter maken

Datum

1 oktober 2018

Referentie

NVZ: 01102018/av.bj
NFU: 10780/MH/YK
FMS: HC/sk/1809013
v&vn: 20180928/SK/DS
PF: 01102018HP

Pagina

2/3

Het resultaat van deze exercitie is op 5 september 2018 ter bespreking en aanvulling in een werkconferentie voorgelegd aan een grote groep van 125 inhoudelijk betrokkenen (zorgprofessionals, bestuurders en vertegenwoordigers van patiëntenorganisaties).

Plan van aanpak

Kern van het plan van aanpak dat wij de naam '*Tijd voor Verbinding*' hebben gegeven, is de inrichting en uitvoering van een 'Netwerkorganisatie Patiëntveiligheid'. De opdracht van de netwerkorganisatie is een beweging van professionals, bestuurders en patiënten op gang te brengen die gezamenlijk in alle ziekenhuizen de patiëntveiligheid verder verbetert. De vier expertgroepen hebben al een inhoudelijke start gemaakt waarmee de netwerkorganisatie deze bottom up beweging verder kan stimuleren en faciliteren.

Het plan van aanpak wordt door de vijf brancheorganisaties bestuurlijk gedragen. Gezien de korte periode waarin het plan van aanpak tot stand is gekomen, vindt voor enkele organisaties de noodzakelijke toetsing bij de achterban in de komende maanden plaats.

Kader

Bij de uitwerking van dit plan van aanpak hebben wij als vijf brancheorganisaties een aantal kaders en voorwaarden gesteld voor het maken van de plannen en het uitwerken van de oplossingsrichtingen:

- Het plan van aanpak mag niet leiden tot meer registraties, meer bureaucratie of meer indicatoren waaraan ziekenhuizen en professionals zich moeten houden.
- De plannen en oplossingsrichtingen moeten passen binnen het huidige zorgstelsel en mogen de kosten niet verder laten stijgen.
- De netwerkorganisatie patiëntveiligheid mag geen tweede VMS Veiligheidsprogramma worden die blauwdrukken over ziekenhuizen en professionals uitzet.

De plannen geven professionals en ziekenhuizen handvatten en een richting hoe zij de patiëntveiligheid bottom up kunnen verbeteren. Voor deze vernieuwende aanpak is verbinding en vertrouwen nodig en niet nog meer handhavingsinstrumenten en controle. Het gezamenlijke doel is een beweging tot stand te brengen waarmee de vermijdbare schade en sterfte de komende vier jaar aanmerkelijk en betekenisvol zal dalen.

Datum

1 oktober 2018

Referentie

NVZ: 01102018/av.bj

NFU: 10780/MH/YK

FMS: HC/sk/1809013

V&VN: 20180928/SK/DS

PF: 01102018HP

Pagina

3/3

Financiering

Indien wij ons aan dit programma committeren, vraagt dit structureel extra inzet van bestuurders en vooral personeel van de FMS, NVZ, NFU en V&VN. Daarnaast zullen professionals en ziekenhuizen jaarlijks hierin veel tijd en energie investeren. Voor het financieren van de beoogde netwerkorganisatie ontbreekt het ons aan de middelen. Het realiseren van deze netwerkorganisatie, en het benodigde onderzoek voor innovatie zal naar verwachting gedurende vier jaar € 5 miljoen per jaar gaan kosten.

Graag lichten wij bovenstaande toe in ons overleg op woensdag 10 oktober 2018. Ook bespreken wij dan graag de te nemen vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

Dr. R.J.M. (Rob) Dillmann,
bestuurder NVZ

Prof. dr. W.J.M. (Willy) Spaan,
voorzitter NFU-bestuurscommissie
Opleidingen en Patiëntenzorg

Dr. H.A. (Huib) Cense,
voorzitter Raad Kwaliteit FMS

J.H. (Henk) Bakker, MHA,
voorzitter V&VN

b/a

Drs. D. (Dianda) Veldman MBA,
directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland

Bijlage

Plan van aanpak 'Tijd voor verbinding'